

INSTRUKCJA

scenariusz inspirowany pracą **Uzdrowisko Jaśminy Wójcik**

PRZEBIEG ĆWICZENIA

Wprowadzenie

Obejrzyjcie dokumentację pracy Uzdrowisko autorstwa Jaśminy Wójcik. Jakich zmysłów używają uczestnicy w kontakcie z pracą Uzdrowisko? Jaką rolę pełni dźwięk w tej pracy? Jaką rolę pełni ubiór, kapcie i ankieta? Jakie elementy przyrody pojawiają się w instalacji? Jak są prezentowane? Jakie emocje ma wywołać wystawa? W jaki sposób artystka stara się to osiągnąć?

Warsztat będzie się składał z kilku etapów. Na końcu powstaną fotografie. Będą to sceny z obrazów. Zabawicie się w popularną grę w żywe obrazy (tableau vivant). Ustawicie się na wzór postaci z płócien wielkich mistrzów. Z tą różnicą, że nie będziecie wiedzieli co to za dzieła. Nie poznacie ich tytułów i ich nie zobaczycie. Jak w pracy Jaśminy Wójcik będziecie podążać za głosową instrukcją. Usłyszycie jaki jest układ postaci na obrazie. Dźwiękowe polecenia przygotujecie sobie nawzajem.

Cały proces odsłuchiwania i odgrywania poszczególnych scen z obrazów będzie miał formę podobną do podchodów. Wprowadzeniem będzie ankieta.

Przygotowanie:

Potrzebne będą wydrukowane ankiety, rejestratory dźwięku lub dyktafony, aparaty cyfrowe i statywy, odtwarzacze audio, przenośne głośniki. Po jednym typie urządzenia dla każdej z grup. Większość funkcji wymienionych urządzeń może spełnić smartfon, który zawiera aparat, umożliwia rejestrację i odtworzenie dźwięku. Warto też przygotować komputer, na który zgramy zdjęcia i projektor, żeby obejrzeć je na dużym ekranie. Potrzebna będzie również przestrzeń, w której możliwe będzie zarejestrowanie dźwięku - ciche pomieszczenie, do którego nikt przypadkowo nie wejdzie i nie przeszkodzi nam w na-

graniu. Użyjcie osobnych pomieszczeń dla każdej z grup do przygotowania baz. Mogą to być też elementy większej przestrzeni dobrane w taki sposób, żeby nie było widać i słyszeć tego, co dzieje się na kolejnym stanowisku.

Etap 1 Ankieta

Odpowiedzcie na pytania z anonimowej ankiety. Refleksja, która może się pojawić, ułatwi wam zrealizowanie kolejnych etapów.

Czy lubisz słuchać?

Czy lubisz mówić?

Czy lubisz patrzeć?

Czy lubisz się dzielić z innymi tym co widzisz?

Co sprawia, że słuchasz?

Co sprawia, że mówisz?

Co sprawia, że patrzysz?

Co sprawia, że lubisz się dzielić z innymi swoimi wrażeniami?

Etap 2 Zapoznanie się z obrazem

Podzielcie się na 4 drużyny. Każda z grup otrzymuje reprodukcję obrazu przedstawiającego scenę figuratywną. Nie pokazujecie obrazów pozostałym zespołom. Przyjrzyjcie się w swojej grupie obrazowi. Zauważcie jak umiejscowione są osoby, jakie gesty wykonują, gdzie patrzą, w jakich odległościach od siebie się znajdują, co robią, jakie emocje im towarzyszą i skąd o tym wiemy (np. to, że są weseli widzimy, bo się uśmiechają, mają swobodne ruchy).

Etap 3 Pisanie poleceń

Przygotujcie tekst, który nagracie dla pozostałych grup na dyktafon lub komórkę. Na podstawie tego co usłyszają, zrekonstruuje układy postaci z waszego obrazu. Zwracajcie się więc bezpośrednio do nich. Instrukcja powinna zawierać przywitanie grupy wykonującej wasze zadanie, opowieść o atmosferze obrazu, o tym co i kto się na nim znajduje, jakie emocje towarzyszą postaciom, informacje dotyczące ustawienia postaci oraz zakończenie, czyli polecenie wykonania finalnego zdjęcia (np. a teraz zróbcie zdjęcie). Określcie precyzyjnie jak wasi koledzy powinni ustawić

się do zdjęcia. Kto za kim ma stać. Kto i w którą stronę ma patrzeć? Jakie gesty mają wykonywać (skupcie się również na detalach, czyli np. układzie dłoni, stóp, pochyleniu ciała)? Przygotujcie instrukcję w taki sposób, aby była jasna i przyjazna. Jeśli ilość osób na obrazie jest większa niż uczestników w drużynie, to wybierzcie waszym zdaniem najważniejsze postacie. Najtrudniejszą rzeczą w przygotowaniu nagrania jest wywołanie poczucia komfortu odgrywających. Zachęćcie ich. Pisząc i nagrywając zbudujcie atmosferę, która wciągnie kolegów do współpracy. Pomyślcie jakie sformułowania zadziałałyby na Was w ten sposób.

Etap 4 Nagranie

Kiedy tekst będzie gotowy przeczytajcie go dzieląc się rolami albo wybierając jedną osobę, która będzie lektorem. Znajdźcie ciche miejsce, gdzie nie przeszkodzą wam inne dźwięki. Zróbcie próbę dźwięku. Wykonajcie nagranie. W razie potrzeby powtórzcie. Nagranie powinno trwać tyle samo, co odtworzenie sceny. Czasami będzie potrzebna pauza.

Etap 5 Przygotowanie stanowiska

Wybierzcie miejsce, w którym pozostałe grupy będą mogły wysłuchać Waszej instrukcji, ustawić się zgodnie ze wskazówkami i zrobić zdjęcie. Może to być fragment korytarza lub inna sala. Poszczególne stanowiska muszą być od siebie oddalone na tyle, aby grupy znajdujące się w pozostałych punktach nie mogły zobaczyć ani usłyszeć tego co się na nim dzieje.

W wybranym miejscu przygotujcie odtwarzacz audio, komórkę albo podobne urządzenie do odsłuchania nagrania. Przewidźcie miejsce do odegrania sceny. Ustawcie aparat do zrobienia fotografii.

Etap 6 Finał

Odwiedzacie w swoich grupach kolejne bazy i tam na podstawie dźwiękowej instrukcji rekonstruujecie obrazy. Niech jeden z członków grupy, wybrany wcześniej, we właściwym momencie zrobi zdjęcie ustawienia.

Jeśli dysponujecie statywem i aparatem z samowyzwalaczem wszyscy możecie być na zdjęciu.

Zakończenie

Obejrzyjcie finalne zdjęcia i wyjściowe reprodukcje.

Możecie jednocześnie odsłuchać instrukcji ich dotyczących. Czy udało się powtórzyć ustawienie? Zastanówcie się co pomagało, a co przeszkadzało w realizacji zadania. Czy zaskoczyło was jak wasza instrukcja została zinterpretowana? Czy zdziwił was układ figur na obrazie, którego nie widzieliście? Jak czuliście się wykonując dźwiękowe polecenia? Który etap realizacji był dla was najtrudniejszy, a co sprawiło wam najwięcej satysfakcji? Jak wam się razem pracowało?

Uwagi

Jeśli dysponujecie tylko jedną salą i korytarzem możecie nagrywać poszczególne instrukcje po kolei, a w finale kolejne rekonstrukcje mogą być odgrywane jedna po drugiej. Pamiętajcie, że podczas nagrywania i odtwarzania scen w sali przebywać powinna tylko jedna grupa. Wydłuży to czas trwania warsztatu (czas trwania 2x 90 min).

Obrazy wybrane do realizacji ćwiczenia powinny przedstawiać grupę ludzi nie mniejszą niż ilość osób w każdej grupie. Najlepiej sprawdzą się przedstawienia rodzajowe, ale jeśli kanwą ćwiczenia będzie obraz sakralny, trzeba uczulić uczniów, żeby nie identyfikowali w poleceniu audio poszczególnych postaci. Obrazy, które mają utrwaloną ikonografię mogą zbyt łatwo sugerować układ postaci, ich mimikę i sprawić, że słuchający nie będą podążać za audio instrukcją.

Warianty ćwiczenia:

Zamiast reprodukcji obrazów, jako wyjściowe motywy do odegrania, można zaproponować fotografie.

Zamiast rejestracji fotograficznej można nakręcić wideo, utrwalające cały proces ustawiania się.

Wzornik - narzędzie do nauki posługiwania się obrazem

www.wzornik.monikamaslon.art.pl

Projekt zrealizowany w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z zakresu upowszechniania kultury

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.